

**TWEEDE HALFJAARLIJKSE RAPPORTAGE
PERIODE: OCTOBER 2018 T/M MAART 2019
PROJECT: ONDERVOEDING EN BLOEDARMOEDE**

Titel gezondheidsproject

“Vermindering van ondervoeding en bloedarmoede van kinderen jonger dan 5 jaar, Cusco - Peru”

Duur project : 3 jaar
Periode uitvoering : 01 april 2018 – 01 april 2021
Begunstigden : 350 ouders van het gezin en 350 kinderen jonger dan 5 jaar bij aanvang van het project
 Gemeentebestuurders en 20 gezondheidsleiders
Totale Begroting : € 206.292,00 (3 jaar)

Begroting eerste jaar : € 71.464

1. PROJECT ACHTERGROND

Dit is het dertiende jaar dat Stichting Vilcabamba haar lokale zusterorganisatie CEDNA ondersteunt een gezondheidsproject uit te voeren. Dit project betreft vermindering van ondervoeding en bloedarmoede onder kinderen in Peru.

Het project wordt voor het eerst voor 3 jaar uitgevoerd met dezelfde bevolkingsgroep en niet zoals voorheen voor 1 jaar.

Het doel van het project is om de voedingssituatie te verbeteren en bloedarmoede te bestrijden van een nieuwe groep kinderen (jonger dan 5 jaar) in de arme urbane- en plattelandsgebieden van de gemeenschappen van het district San Jeronimo (provincie Cusco). Het betreft 350 zeer arme families waar ondervoeding, gebrekkige hygiëne, bloedarmoede en parasieten van de kinderen ernstige problemen vormen voor de gezondheid van de familie met deze kinderen.

Door gezamenlijke activiteiten met (semi)overheids instanties wordt de kennis bij de families vergroot. In de praktijk begeleiding gegeven en hun vaardigheden, samen met hun gedrag gestimuleerd om te bevorderen dat zij voor een betere individuele- en gezinsgezondheid kunnen zorgen. Met deze vorm van onderwijs en bewustwording leren zij de juiste keuzes te maken als het gaat om de gezinssituatie te verbeteren.

Sinds januari 2016 werkt CEDNA ter bestrijding van chronische ondervoeding en bloedarmoede samen met de gemeente San Jeronimo, de gezondheidsdienst en de gemeenschappen uit dit district en heeft bijgedragen aan positieve resultaten ten behoeve van de bevolking.

In vergelijking met eerdere gezondheidsprojecten is in dit een project met het hele gezin gewerkt, waar we in vorige projecten uitsluitend moeder en kind begeleidden.

PROBLEMATIEK

Chronische ondervoeding veroorzaakt groeivertraging van kinderen onder de 5 jaar; dat wil zeggen dat het kind niet de verwachte lengte van de leeftijd bereikt (volgens Unicef). Hoewel er inspanningen worden geleverd ter bestrijding van dit gezondheidsprobleem zijn er nog regio's waarin veel werk dient te worden verricht.

De bloedarmoede wordt meestal veroorzaakt door ijzertekort en treft vooral kinderen onder de 2 jaar, zwangere vrouwen en vrouwen in de vruchtbare leeftijd. Bloedarmoede beïnvloedt de ontwikkeling van de hersenen nadelig en vermindert bijvoorbeeld de mentale en motorische ontwikkeling. Het leidt tot onherstelbare schade bij jonge kinderen.

Cijfers chronische ondervoeding en bloedarmoede in Peru 2016				
Kinderen onder de 3 jaar	Landelijk	Landelijk	Regio Cusco	District San Jeronimo
	aantal	%	%	%
Chronische ondervoeding	396.000	13	20	12
* Peri-urbane gebieden				19
Bloedarmoede	681.000	44	54	71
* Platteland	202.000	53		
* Stedelijk	479.000	40		

Afgeronde cijfers

Bron: Gezondheidsenquête – ENDES 2016 – Nationaal Bureau voor de Statistiek (INEI), OMS-informatiesysteem SIEN Peru

Deze indexen nemen toe in peri-urbane gebieden van het district San Jeronimo op de hellingen van de heuvels, waar gezinnen onvoldoende basis sanitaire voorzieningen hebben, beperkte toegang tot een ziekteverzekering waar 18.5% van de kinderen chronische ondervoeding heeft.

Ander probleem is de **afwezigheid van een gezonde woonomgeving** voor de familie van de gemeenschap. Er is gebrek aan adequate basis voorzieningen zoals schoon drinkwater en onvoldoende kennis over het hanteren van hygienische omstandigheden bij voedselbereiding. Met als gevolg van dat fecale besmetting van drinkwater en ziekten zoals diarree, veroorzaakt door parasieten, veelvuldig voorkomen. De gezinnen hebben daarnaast beperkte toegang tot mogelijkheden die ze in staat stelt hun kennis over hygiëne te verwerven en zijn niet in staat voldoende inkomsten te genereren voor hun basisbehoeften.

Deze problemen worden mede veroorzaakt door het opleidingsniveau van de moeder en de mate van armoede. Volgens Endes¹ 2010, beïnvloedt chronische ondervoeding vooral kinderen van ongeschoolde moeders; 59% van de kinderen hebben chronische ondervoeding. Terwijl bij de hoger opgeleide moeders 8.5% van de kinderen chronische ondervoeding heeft.

Het niet hebben van toegang tot voedingsmiddelen als gevolg van gebrek aan financiële middelen is een van de belangrijkste factoren waarom kinderen onder de 5 jaar lijden aan bloedarmoede en ondervoeding. In sommige gevallen worden zuigelingen slechts eenmaal per dag gevoed. Men heeft vastgesteld dat hun voeding laag van eiwitgehalte is en dat er niet vijf keer wordt gegeten, zoals aanbevolen door specialisten.

De moeders van het project leven in armoede, en zijn niet in staat om in hun basisbehoeften te voorzien. Niet alleen in termen van lichamelijke overleving (voedsel, gezondheid) maar ook qua huisvesting en in termen van ontwikkeling op gebied van sociale integratie, werkgelegenheid, opleiding, gevoel van verbondenheid enz. De begunstigden lijden gemiddeld meer aan ziekten en gezondheidsproblemen. Gezondheid is een sleutel tot economische en sociale ontwikkelingsgroei van de bevolking. Ziek zijn is zowel oorzaak als gevolg van armoede.

¹ Endes (Encuesta Demográfica y de Salud Familiar), is een Demografie en Gezinsgezondheidsenquête van het Nationaal instituut van de Statistiek (INEI)

2. DE ACTIVITEITEN VAN HET PROJECT

COMPONENT 1: OPGELEIDE GEZINNEN VERBETEREN VOEDING, VOEDSEL EN GEZONDHEIDSZORG VAN HUN KINDEREN ONDER DE 5 JAAR

1. Reconstructie en reorganisatie basisgegevens gezinnen

Tot op heden zijn er 406 kinderen jonger dan 5 jaar geregistreerd. Een gemiddelde van 76% van de kinderen heeft bloedarmoede met het hoogste percentage in de gemeenschap Pillao Matao 93.3% en het laagste percentage in de gemeenschap Conchacalla / Usphabamba met een 65%. Totaal 54% van de kinderen heeft parasitaire ziekten. De gemeenschap Altiva Canas heeft het hoogste percentages van kinderen met parasieten, gevolgd door de gemeenschap van Pata Pata / Anden anden.

Er hebben huisbezoeken plaatsgevonden voor het actualiseren van gegevens over gewicht- en lengte, bloedarmoede en parasieten. Tijdens de bezoeken is gebleken, dat veel gezinnen hun kinderen niet gedurende 1 tot 2 jaar naar het gezondheidscentrum brengen. Er is direct acties ondernomen en de gezinnen zijn doorverwezen naar het gezondheidscentrum voor de benodigde gezondheidscontroles van hun kinderen.

N°	GEMEENSCHAP	AANTAL BEGUNSTIGDEN	AANTAL FAMILIES	GEZINNEN MET GEACTUALISEERDE GEGEVENS
1	Sucso Aucaylle	142	122	81
2	Suncco	26	26	18
3	Conchacalla / Usphabamba	23	23	15
4	Altivas Canas	56	38	38
5	Anden Anden	30	28	26
6	Poot been	54	31	19
7	Pillao Matao	75	37	32
Totaal		406	305 (75%)	229 (56,4%)

Van de 406 kinderen werden 305 kinderen bereikt (75%), van wie 229 kinderen (56,4%) al geactualiseerde gegevens hebben, zoals gezondheidscontroles op basis van leeftijd, bloedarmoede-screening, persoonlijke gegevens zoals het exacte adres, persoonskaart en telefoon. Tijdens de huisbezoeken wordt de groeikaart beoordeeld en wordt de familie verzocht naar het gezondheidscentrum te gaan voor de gezondheids controles van hun kinderen.

Een aanzienlijke toename van geïdentificeerde kinderen ten opzicht van het eerste halfjaar van 350 naar 406 kinderen.

Ook is geconstateerd, dat slechts 3.7% van de gezinnen hun huis hebben verlaten en dat 1.85% van de gezinnen niet langer met CEDNA wil werken.

2. Bewustwordingsworkshops gericht op overheidsfunctionarissen, gezondheidspersoneel, gemeenschapsbesturen

In totaal zijn 7 gemeenschappen erkent die deelnemen aan het project. Er hebben interviews en presentaties plaatsgevonden met deze besturen om gezamenlijke activiteiten uit te voeren.

3. Oprichting 6 gezondheidscomités met gemeenschapsbesturen (voorzitter, secretaris, penningmeester)

Tot op heden zijn er 6 gezondheidscomités opgericht, waarbij vergaderingen plaatsvinden met het CEDNA team. Van de besturen is een 80% man. De Gemeenschap van Sucso Aucaylle is nog niet opgericht.

4 Werven en selecteren van gezondheidsleiders van elke gemeenschap volgens selectiecriteria

Er wordt op dit moment gewerkt met 23 gezondheidsleiders.

Elke gemeenschap heeft gemiddeld 4 gezondheidsleiders. Er wordt in eerste instantie aan de besturen van de gemeenschappen gevraagd om leiders te kiezen. Indien dit niet mogelijk is werft CEDNA zelf leiders om het juiste aantal leiders te hebben voor de uitvoering van het project. Hierbij wordt gebruik gemaakt van strategische allianties zoals "Vaso de leche" (melkprogramma van de overheid), JASS (watercomité van het district), PRONOEI (kinderopvang van de overheid) en het gezondheidscentrum. Er vindt nog steeds selectie plaats om met 35 á 40 gezondheidsleiders te kunnen werken.

5. Uitvoering trainingsprogramma gezondheidsleiders betreffende promotie van gezonde eet- en voedingspraktijken, promotie van gezonde huizen

Er hebben trainingen plaatsgevonden in samenwerking met het gezondheidscentrum betreffende het gezondheidstrainingsprogramma van het Ministerie van Gezondheid voor het opleiden van gezondheidsleiders met een duur van 2 tot 6 maanden. Het trainingsmateriaal is aangepast (methodologische handleiding en herdrukken), dat de gezondheidsleiders gebruiken tijdens hun bezoeken aan de gezinnen. De behandelde thema's: strategieën voor de bestrijding van bloedarmoede (2 workshops), huisbezoeken en CRED-gezondheidscontroles (behandeling groeikaart).

6. Registratie van gezinnen door gezondheidsleiders (elke promotor brengt 15 families uit hun gemeenschap bij elkaar)

Van de 23 leiders zijn er 18 die hun groep families hebben geselecteerd om mee te werken tijdens de uitvoering van het project. Er is gevraagd om met gemiddeld 15 families te werken. Het CEDNA team begeleidt in de uitvoering tijdens huisbezoeken en opleiding.

7. Versterking van de capaciteiten van de leden van de management comités van elke gemeenschap

De eerste trainingsworkshop is gegeven aan de leden van de management comités van de 7 interventiegemeenschappen waaraan 10 gemeenschapsleiders deelnamen, die 4 management comités vertegenwoordigden (Pillao Matao, Anden Anden, Altiva Canas en Suncco). Elk managementcomité bestaat uit minimum 3 bestuursleden met een maximum van 5. Het behandelde thema: Gemeenschap Co-Management.

8. Trainingsworkshops met demonstratiesessies over gezonde praktijken van voedsel en voeding

Deze activiteit zal in juni plaatsvinden en wordt gegeven door de gezondheidsleiders.

9. Huisbezoeken door gezondheidsleiders

Er vinden huisbezoeken plaats door de gezondheidsleiders. Elk van hen bezoekt maandelijks de gezinnen. Voor de kennisoverdracht heeft CEDNA de nodige materialen beschikbaar gesteld zoals een folder over bloedarmoede kantoorbenodigdheden zoals een schrijfbord, schrift, potlood, etc. Elk bezoek duurt 30 tot 40 minuten.

N °	GEMEENSCHAP	Bezoeken door gezondheidsleiders	Introductiebezoeken door het CEDNA team
1	Sucso Aucaylle	81	3
2	Sunco	25	3
3	Conchacalla/ Usphabamba	1	2
4	Hooghartige Haren	38	3
5	Anden Anden	42	4
6	Poot been	20	1
7	Pillao Matao	12	2
Totaal		219	18

Totaal 219 huisbezoeken hebben plaatsgevonden door gezondheidsleiders. In het geval dat de gezinnen niet aanwezig waren, hebben de gezondheidsleiders meerdere keren de gezinnen bezocht. Tijdens de bezoeken is het thema bloedarmoede behandeld betreffende de onderdelen:

- Consumptie van ijzersupplementen
- CRED-gezondheidscontroles op basis van leeftijd
- Gebruik van ijzerhoudend voedsel
- Monitoring van de consumptie van ferrosulfaat bij kinderen met bloedarmoede
- Micronutriëntenconsumptie.

10. Behandeling met ferrosulfaat aan kinderen met anemie en parasieten

Gepland voor de maand juni.

11. Implementatie van 90 familietuinen in het open veld ter bevordering van de consumptie van groenten

Gepland voor de maand juni.

12. Monitoring en evaluatie van de deelnemende gezinnen, voornamelijk gezinnen met kinderen jonger dan 18 maanden door het technische team.

Gezinnen en families zijn gemonitord door middel van een controle formulier. Prioriteit is gegeven aan gezinnen met kinderen met bloedarmoede en kritieke gevallen.

13. Overlegvergadering van organisaties ter bevordering van de ontwikkeling van het kind en de voedselzekerheid

CEDNA neemt maandelijks deel aan de overlegvergadering, georganiseerd door de gemeente San Jerónimo. Een werkplan is samengesteld om gezamenlijk acties uit te voeren ter bestrijding van bloedarmoede.

Ook heeft de gemeente San Jeronimo samen met het Gezondheidscentrum een gezondheidsproject van de overheid in uitvoering door het doen van huisbezoeken, waarbij CEDNA geholpen heeft met de opleiding van gezondheidsleiders.

14. Follow-up en monitoring van controle groei en -ontwikkeling / gewicht, lengte, vaccins en bloedarmoede-screening) door middel van bezoeken van gezinnen aan het gezondheidscentrum

De gegevens van 229 kinderen zijn bijgewerkt. 56.4% van het totaal van de 406 kinderen hebben in het gezondheidscentrum gezondheidscontroles ontvangen. Hiermee beschikt CEDNA over actuele informatie van de kinderen om tijdens huisbezoeken gebruik te maken van deze gegevens voor hun advisering en opleiding. Een Nederlands artsenechtpaar heeft geholpen bij het analyseren van de gezondheidsgegevens van de kinderen en hebben bovendien met het team van CEDNA bezoeken afgelegd aan de gezinnen in het interventiegebied en hebben deelgenomen aan vergaderingen van het gezondheidscentrum.

15. Ontwikkeling nieuw opleidingsmateriaal voor gezondheidsleiders

Er zijn 2 nieuwe posters ontwikkeld op A2 formaat voor het handen wassen en bloedarmoede en een boekje model flipchart over voeding en bloedarmoede. De flipcharts zijn opgesteld door het Ministerie van Gezondheidszorg voor het afleggen van huisbezoeken door de gezondheidsleiders. Ook zijn er promotie jassen, rugzakjes en etuitjes voor kantoorbehoeften ontwikkeld zodat de gezondheidsleiders herkenbaar zijn en worden erkend door hun gemeenschap.

16. Wedstrijden op het gebied van gezondheid en voeding

Er zullen wedstrijden plaatsvinden tussen gemeenschapsleiders, tussen gezondheidsleiders en tussen gezinnen. Dit staat gepland voor de maand juni.

COMPONENT 2: VERBETERING VAN DE HYGIËNE, SANITAIRE VOORZIENINGEN, GEZONDHEID EN TOEGANG TOT VEILIG WATER VAN HET GEZIN**Implementatie waterfilters**

De NGO HELP PERU uit de Verenigde Staten (bestaande uit Peruanen die wonen in de USA), heeft 50 waterfilters gedoneerd voor het gezondheidsproject. De uitreiking van waterfilters aan gezinnen heeft plaatsgevonden. Voordat de filters worden uitgereikt aan de gezinnen, worden selectiecriteria toegepast wie de filters ontvangen. Tevens zijn er contracten door de deelnemers ondertekend betreffende voorwaarden voor het gebruik hiervan. Tevens wordt gedurende het project het onderhoud van de waterfilters en vernieuwing hiervan door HELP PERU gefinancierd.

Implementatie van een waterfilter in een school

Er is een lagere school uitgekozen in de gemeenschap Conchacalla van het gezondheidsproject. Dit Educatiecentrum heeft 60 leerlingen uit de gemeenschappen van Conchacalla, Cachupata en Uspabamba. Er zijn al afspraken gemaakt met de directeur van de lagere school en er is een bijeenkomst geweest met de ouders van de leerlingen voor de implementatie. De ouders hebben positief gereageerd en de waterfilters zullen in de maand juni worden geïmplementeerd. Deze filter is beschikbaar gesteld door de firma die de waterfilters levert.

Kerstfeest en uitreiking kinderjassen

Tijdens het kerstfeest met de kinderen van het project zijn door Höség, een Peruaans bedrijf uit Lima die jassen verkoopt aan alle kinderen een jas uitgereikt. Ook was er weer een kindershow georganiseerd en kregen de kinderen hun kerstcadeautje, kerstbrood en chocolademelk.